

Soy ağacınız sizi ayakta tutar

Aile geçmişinizi bilmek bir krizin üstesinden gelmenize yardımcı olabilir. Nasıl mı? Cevabı yazının devamında.

Orijinal Makale: Libby Copeland

Hazırlayan: Psikolog Merve Ağırbaşı

Tarih, geçmişi bilerek bugünü anlamamıza yardımcı olurken, aile tarihi bu geçmişi kişiselleştirir. "Atalarınızın hikayesi hikayenizin bir parçasıdır. Deneyimlediklerini ve yaptıklarını anlamak, kendinizi anlamaya yardımcı olur." Soy ağacımız dertlerimize kaynak oluşturabileceği gibi aynı zamanda ayakta durmamızı da sağlayabilir, bize devam edebilmek için direnme gücü verir.

Copeland birkaç yıl önce dünyanın en büyük soybilim kütüphanesi olan Aile Tarihi Kütüphanesi'ni gezerken Jasonla tanıştığından ve Jason'ın zor zamanlarında soybiliminin ona nasıl yardımcı olduğunu, adeta dünyaya bakışını değiştirdiğini söyleyerek hikayesini anlattığından bahsediyor. Gelin biz de hikayesine kulak verelim. Jason ve karısı birkaç yıl önce bebeklerini kaybettiğinde, karısının büyük büyükannesinin de bir bebeği kaybettiğini keşfetmesinin, bu trajedi sırasında onlara güç verip imdadına yetiştiğini söylüyor. Daha sonra çift, uzun zaman önce bebeğin gömüldüğü, ailenin mezar taşını bile karşılayamayacak kadar fakir olup sadece işaretleme yaptıkları bu alanı bulmayı başarır.

Daha önce tam olarak bunu yaşamamış olsak bile, önceden "burada bulunduğumuzu" bilmenin güven verici bir yanı var. Modernitenin konforu ve ayrıcalıkları, geçmişin öfke, sefalet ve ilkel sağlık hizmetlerinden oldukça uzak olmamızı sağlayabilir- sonuçta antibiyotiklerimiz var! - ancak aşı veya belirli bir tedavi olmadan kolayca yayılan modern bir hastalık, bize yenilmez olmadığımızı hatırlatır. İnsanların üstesinden gelebildiğinde böyle bir şeyin nasıl başardığını bilmemiz gerek. Bu konuda da soy ağacı bize yardım sunuyor.

Koronavirüs salgınının gündem maddesi olduğu bugünlerde soybilimcilere bu anı nasıl şekillendirdiği sorulduğunda çocuk felci salgını, İspanyol gribi, çiçek hastalığı, tüberküloz ve savaş hakkındaki aile hikayelerinden bahsettikleri ve kim(lerin)in öldüğü ve geride ne bıraktığı hakkında konuştuklarını söylüyor Copeland. Hayatta kalanların bu trajedileri nasıl ele aldıklarından ve bu anların mirasının nasıl öldüğünden bahsediyorlar- dergilerden ve teyp kayıtlarından, kalıcı anksiyete ve travmalardan, ölenlerin adlarını alan çocuklardan.

Soybilimci Jennifer Mendelsohn, babasının büyükbabasının bir asır önce benzer bir pandemi sırasındaki kayıp hikayesinin özellikle şu anda yankılandığını söyledi. 20 yaşından sonra yaşayan 10 kardeşten sadece biriydi. 1918'de İspanyol gribinden önce karısını iki gün sonra da tek sağ kalan kardeşini kaybetti. Soy ağacı olmadan geçmişten gelen insanlar bize soyut gelebilir ve

İspanyol Gribi gibi bir trajedi soyut bir dehşete dönüşebilir. Ama böyle bir trajediden geçen biriyle bağlantınız olduğunda, koşullar çok daha gerçek ve ilişkilendirilebilir bir hal alıyor. Ve eğer geçmişteki insanlar bizim için gerçekse, bu onlardan çok farklı olmadığımız ve bize öğretecek çok şeyleri olduğu anlamına geliyor.

Grip salgını veya soykırım gibi şeyler yaşayan insanların bir şekilde farklı veya daha donanımlı olduklarını düşünmek daha kolay geliyor ve onları mitolojikleştiriyoruz. Ama bizden farklı değillerdi. Onlar da bizim şu an olduğumuz gibi korkmuş, kafaları karışık ve kalpleri kırık. 1918 salgını bezdirici derecede korkunç olmasına rağmen dünya tam olarak durma noktasına gelmedi. Koşullar bazıları için yürek parçalayıcı olsa bile insanlar üstesinden geldi. Yola devam ettiler, ilerlediler. Biz de bunu aklımızda bulundurabilir ve zamanı geldiğinde bu bilgiden güç alarak hareket edebiliriz.

Aile tarihi, canlandırıcı, zalim ve iyimser olabilecek dersleri bazen aynı anda sunar. Bunlar, yaşamın devamlılığı ve dayanıklılığı ile ilgili derslerdir. Aile tarihi bir bağlantı ve teselli aracı olabilir. Büyükanesi ile soyağacı araştırması için konuşan torununun hikayesinde günlük telefon görüşmeleri hem büyükanne hem de torunun kaygısı ve ayrılığı konusunda yardımcı oldu; hem de geçmişin ortak kazıları, geleceğin bilinmezliği ve korkutucu olduğu bir zamanda her iki tarafa da belirsizliklerle başa çıkmak için rahatlık sundu. Geçmiş hakkında hikayeler anlatmaları da boşlukları doldurup bir bütün elde etmelerini sağlıyor.

Babasının II.Dünya Savaşı sırasında tuttuğu dergiyi yeniden okumaya başlayan bir kişi 75 yıl önce babasının deneyimledikleriyle ilgili birçok ortak nokta bulunduğunu fark etti; cephedekiler arasında sonsuz bekleme ve merak etme; korku ve dehşet. Babası korktuğunu itiraf etmekten utanmadı. “Son derece korkuyorum” diye yazmıştı ve “Ama dostlarım da korkuyor ve birbirimize bağlıyız.” diye de eklemişti. “Hep birlikte, sadece kendimiz için değil, birbirimiz için de elimizden gelenin en iyisini yapmalıyız” şu anda da sahip olmamız gereken bir fikir.

Aile tarihi (soy ağacı) bize neyin mümkün olduğunu da öğretir. Yaşadıkları şeyleri, zorlukları öğrendikçe kendi zorluklarımıza katlanmamıza da yardımcı oluyor. Hepimiz sıradan insanların mirasıyız, yeni yerler için yola çıkan ve savaşlar yapan, yorgun olduklarında sıkı çalışmaya devam eden ve korktuklarında cesur olmaya devam eden insanlarız. Biz yaratıcılıklarının, şanslarının ve inatlılıklarının ürünleriyiz!

Kaynak: <https://www.psychologytoday.com/us/blog/the-lost-family/202004/genealogy-provides-the-strength-persevere>